

УДК 32.0195 (474)

Арабаджиев Д.Ю.¹, Макарчук О.С.²

¹ д-р політ. наук, проф. ЗНТУ

² студ. гр. Ю-215 ЗНТУ

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА КРАЇН БАЛТІЇ

У політичній культурі країн Балтії держава розглядається в раціоналістичному ключі, однак матеріальні стимули поведінки переважають над усіма іншими. Причому політична культура Литви, на думку Інглхарта, відрізняється від тієї, що склалася в Латвії та Естонії: якщо в останніх раціоналістичне сприйняття держави є усталеною традицією, то ситуація в Литві через вплив католицизму в більшій мірі нагадує російську.

Висновки Інглхарта про характер політичної культури країн Балтії дають підставу Таагенпера говорити про те, що ці країни «Однією ногою зробили крок в протестантську Європу, а іншою застрягли в православних болотах». А тому корупція в країнах Балтії діє за тими ж законами, що і в Росії, хоча її роль в житті суспільства все-таки не настільки велика. З моєї точки зору, висновок про те, що причини корупції в країнах Балтії лежать в їх політичній культурі, найбільш песимістичний, оскільки політична культура є, на думку Данієля Белла, «історичною», та піддається змінам з великими труднощами, а відповідно боротьба з корупцією в цих державах виявляється тривалим і трудомістким процесом.

В країнах Балтії як і в інших державах Європи, відбувається безпрецедентне збільшення числа функцій держави. Головна причина цього бачиться в сек'юритизації, коли все більшій кількості аспектів суспільного життя надається забарвлення проблем національної безпеки, а відповідно вони автоматично опиняються в сфері ведення держави. Разом з тим слід назвати й інші причини зростання числа цих функцій.

Перш за все зростання функцій держави в країнах Балтії сприяло виникненню тут на рубежі століть лівого руху. У 1990-х рр. лівий рух в національних контекстах країн Балтії однозначно асоціювалося з комунізмом, а тому не було популярним. Естонський політолог Евальд Міккель охарактеризував політичну систему своєї країни як «птаха без лівого крила». Так, соціал-демократи і комуністи, які мали свої фракції у Верховній раді Естонської РСР, не змогли повторити свій успіх на виборах в Рійгікогу 1992 р.

І на завершення доповнимо, що країни Прибалтики включаються політологами різних наукових шкіл в групу держав найбільш успішно пройшли період демократичного транзиту і досягли стану консолідації або незворотності інститутів демократії. Так, згідно з даними рейтингу Фонду

Бертельсманна, Латвія, Литва і Естонія зараховуються до категорії «функціонуючих демократій», в яких в рівній мірі розвинені і демократичні інститути, і ринкові відносини. Підставою для цього є збіг величини індексів розвитку демократії та ринку в країнах Балтійського субрегіону Європи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Безпека країн Балтії: загрози Росії, можливості НАТО та фактор Білорусі – [Електронний ресурс] – Режим доступу: [HTTP://EU.PROSTIR.UA/LIBRARY/268857.HTML](http://EU.PROSTIR.UA/LIBRARY/268857.HTML)

2. Завадський В. М. Політичні передумови європейської інтеграції країн Балтії / В. М. Завадський // Наука. Релігія. Суспільство. – 2009. – № 2. – С. 24-29.